2025/1276

27.6.2025

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2025/1276

ze dne 24. června 2025,

kterým se mění nařízení (EU) č. 228/2013, pokud jde o dodatečnou pomoc a větší flexibilitu ve vztahu k nejvzdálenějším regionům postiženým závažnými přírodními katastrofami a v souvislosti s devastací způsobenou cyklonem Chido na Mayotte

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 42, čl. 43 odst. 2 a článek 349 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru [1],

v souladu s řádným legislativním postupem [2],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 18. prosince 2024 byla na Mayotte vyhlášena „mimořádná přírodní katastrofa“ v důsledku ničivých důsledků cyklonu Chido, který zničil velkou část zemědělského a lesnického potenciálu ostrova a ohrozil dostupnost potravin a jejich bezpečnost. Tento nevídaný cyklon a další nedávné přírodní katastrofy v nejvzdálenějších regionech Unie ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) (dále jen „nejvzdálenější regiony“) svědčí o zranitelnosti těchto regionů vůči dopadům změny klimatu, mezi něž patří zvýšené riziko mimořádných přírodních katastrof a závažných meteorologických jevů s dlouhodobými důsledky.

(2) Za účelem řešení a zmírnění dopadu mimořádných přírodních katastrof nebo závažných meteorologických jevů v nejvzdálenějších regionech, zejména pokud jde o podporu místní produkce poskytovanou prostřednictvím programu speciálně zaměřeného na odlehlost a ostrovní charakter (dále jen „program POSEI“) uvedeného v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013 [3], by mělo být možné, aby postižení příjemci i nadále pobírali platby z programu POSEI během celého období obnovy, a to bez ohledu na úroveň jejich činnosti, avšak pod podmínkou jejich formálního závazku obnovit svou kapacitu. Příslušné vnitrostátní orgány by proto měly mít možnost na základě příslušných důkazů rozhodnout o uplatnění zásady vyšší moci nebo mimořádných okolností. Za výjimečných a řádně odůvodněných okolností by členské státy měly mít rovněž možnost předložit návrhy na změnu programu POSEI s cílem prodloužit období obnovy pro některá odvětví nad rámec období, které by bylo odůvodněno uplatněním zásady vyšší moci nebo mimořádných okolností. Provádění této změny by mělo podléhat každoročnímu přezkumu a sledování pokroku. Články 6 a 19 nařízení (EU) č. 228/2013 by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny.

[1] Stanovisko ze dne 18. června 2025 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).
[2] Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. června 2025 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 23. června 2025.
[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013 ze dne 13. března 2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie a zrušuje nařízení Rady (ES) č. 247/2006 (Úř. věst. L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

(3) Kromě toho s cílem rychle řešit zranitelnost potravinového systému Mayotte a další výzvy pro jeho venkovské komunity v důsledku bezprecedentní přírodní katastrofy způsobené cyklonem Chido je vhodné poskytnout urychleně a na výjimečném základě účinnou podporu prostřednictvím Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a zajistit dodatečnou flexibilitu při uplatňování stávajících pravidel. Článkem 6a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ([4]) bylo zavedeno nové opatření poskytující mimořádnou dočasnou podporu v reakci na dopady přírodních katastrof, které má být financováno z EZFRV v souladu s právním rámcem platným v programovém období 2014–2020 prodlouženém uvedeným nařízením. S cílem umožnit Mayotte reagovat na důsledky cyklonu Chido a s ohledem na obtíže způsobené specifickou situací tohoto nejvzdálenějšího regionu je nezbytné stanovit, jakým způsobem má být opatření podle článku 6a nařízení (EU) 2020/2220 uplatňováno na Mayotte. Vzhledem k tomu, že specifické obtíže při reakci na mimořádnou situaci na Mayotte souvisejí s jeho odlehlostí jakožto nejvzdálenějšího regionu, měla by být flexibilita umožňující dodatečnou podporu z EZFRV zajištěna vytvořením zvláštního právního rámce pro nejvzdálenější regiony. Článek 22 nařízení (EU) č. 228/2013 by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn.

(4) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž řešit a zmírňovat dopad přírodních katastrof na zemědělsko-potravinářské odvětví a odvětví lesnictví v nejvzdálenějších regionech poskytnutím dodatečné flexibility po mimořádných přírodních katastrofách nebo závažných meteorologických jevech, a zejména po cyklonu Chido na Mayotte, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(5) Nařízení (EU) č. 228/2013 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(6) Vzhledem k devastujícím účinkům současných přírodních katastrof a naléhavosti řešení a zmírnění jejich dopadu na zemědělsko-potravinářské odvětví a odvětví lesnictví v nejvzdálenějších regionech, jakož i naléhavosti uplatňování opatření uvedeného v článku 6a nařízení (EU) 2020/2220 před koncem programového období 2014–2020, které bylo prodlouženo uvedeným nařízením, je vhodné uplatnit výjimku ze lhůty osmi týdnů stanovenou v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o EU, Smlouvě o fungování EU a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

(7) Za účelem zajištění hladkého provádění změn nařízení (EU) č. 228/2013 a vzhledem k naléhavé potřebě urychleně řešit a zmírnit dopad mimořádných přírodních katastrof nebo závažných meteorologických jevů v nejvzdálenějších regionech, a zejména cyklonu Chido na Mayotte, by toto nařízení mělo vstoupit v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) č. 228/2013 se mění takto:

1) v článku 6 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„5. V případě mimořádné přírodní katastrofy nebo závažného meteorologického jevu, které zcela nebo částečně zničí kapacitu zemědělské produkce v nejvzdálenějším regionu, může členský stát uplatnit zásadu vyšší moci nebo mimořádných okolností a předložit Komisi návrh na změnu programu POSEI, aby dotčeným příjemcům umožnil po celou dobu obnovy nadále pobírat podporu z programu POSEI ve formě opatření na podporu místní zemědělské produkce podle článku 19. Provádění těchto změn programu POSEI podléhá každoročnímu přezkumu a sledování pokroku ze strany Komise a dotčeného členského státu, kteří úzce spolupracují.“;

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).

2) v článku 19 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„5. V případě změny programu v souladu s čl. 6 odst. 5 mohou příjemci, kteří byli postiženi mimořádnou přírodní katastrofou nebo závažným meteorologickým jevem, nadále využívat podporu ve formě opatření na podporu produkce, zpracování nebo uvádění na trh podle odstavce 4 tohoto článku po celou dobu obnovy, a to bez ohledu na úroveň jejich činnosti, avšak pod podmínkou jejich formálního závazku obnovit svou kapacitu zemědělské produkce.“;

3) v článku 22 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„3. Odchylně od čl. 6a odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 (*) může Mayotte schválit žádosti o podporu po 30. červnu 2025.

4. V programu rozvoje venkova Mayotte nepřekročí podpora z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) poskytovaná na opatření uvedené v článku 6a nařízení (EU) 2020/2220 celkový příspěvek z EZFRV na daný program rozvoje venkova na období 2021–2022.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 24. června 2025.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA